

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 4 Października r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 23 września.
(z Ruskiego Inwalida)

Przez NAYWYŻSZY Rozkaz Dzienny, wydany w Wiedniu dnia 30 sierpnia, Półkownicy wyniesieni na Jenerał Majorów: z naznaczeniem zostawania przy Naczelnikach dywizyjnych. W Kawaleryi. Do ódzczy półków: Mariupolskiego huzarskiego *Dymczewicz*, 3ciej dywizyi huzarów; konnych strzelców KRÓLA WIRTEMBERSKIEGO *Łoszkarew* 2gi, 2giej dywizyi konnych strzelców; rzyckiego dragonńskiego *Rosenbaum*, 1szej dywizyi dragonów; litewskiego ułańskiego *Czeczński*, 2giej dywizyi huzarów. W piechocie. Wzorowego półku karabinierów *Traskin*, i naznacza się prezydentem do pogranicznej Kommissyi Orenburskiej. Z naznaczeniem Dowódcami brygad. Dowódca 40go półku strzelców *Czubarow*, 3ciej brygady 5tej dywizyi pieszej. Wzorowego półku karabinierów *Kozłow*, 2giej brygady 3ciej dywizyi grenadyerów. Dowódcy półków: kazańskiego pieszego *Berchman*, 2giej brygady 1tej dywizyi pieszej i 4go karabinierów *Ostroszczenko*, 3ciej brygady 1szej dywizyi grenadyerów. W korpusie inżynierów, *Truzson*.

JEGO CESARSKA MOŚĆ oświadcza SWOJE zadowolenie, na przedstawienie Głównodowodzącego 1szem woyskiem, za znaleziony w czasie przeglądu przezeń Korpusu grenadyerów odznaczający się w nim porządek. Dowodzącemu tym korpusem Jenerałowi Poręcznikowi *Xięciu Szachowskiemu* 1mu, Naczelnikowi sztabu Jenerał Majorowi *Stalypinowi* 2mu, Naczelnikowi Artylleryi Jenerał Majorowi *Nikitinowi* 1mu, Dowódcy dywizyjnemu 3ciej dywizyi grenadyerskiej Jenerał Adjutantowi *Chrapowickiemu* 1mu, Dowodzącemu 2gą dywizyą grenadyerów Brygadnemu Dowódcy 2giej brygady tejże dywizyi Jenerał Majorowi *Poluektowu* 1mu, Brygadnym Dowódcóm dywizyi grenadyerskich: 2giej jenerał majoróm *Czedajewu* 1mu i *Ereigangowi* 2mu, i 3ciej *Majewskiemu* i *Iwanowemu* 3mu, również i wszystkim Dowódcóm półków, brygad i kompanii artylleryjskich, które się na przeglądzie znaydowały.

JEGO CESARSKA MOŚĆ oświadcza SWE zadowolenie Jenerałowi brygady woysk polskich, *Bontanowi*, za udoskonalenie rakiet palnych, pod nazwiskiem kongrewskich, któremi w 1szej kolej trzecią, a w drugiej kolej pierwszą rakietami zapalone zostały tarcze, oraz użytym do tego PP. Oficeróm; a dla niższych rang przeznacza podwa ruble srebrem na każdego.

Sankt-Petersburg, dnia 25 września.

(z Ruskiego Inwalida)

Przez NAYWYŻSZY Rozkaz Dzienny, wydany w Wiedniu dnia 3 września:

Liczący się w woysku, Kommandant Krónszta-du, Jenerał Major *Hanten*, uwalnia się za urlopem na 4 miesiące dla poratowania zdrowia.

JEGO CESARSKA MOŚĆ oświadcza SWOJE zadowolenie Dowodzącemu półkiem kawaleragdów Fligel-adjutantowi Półkownikowi Hrabu *Apraksinowi* i Dowódcóm półków Leib Gwardyi: konnego Jenerał Adjutantowi *Orłowu* 2mu, kirysyjskiego Półkownikowi *Koszkulowi*, i kirysyjskiego NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMO-SCI Jenerał Majorowi *Kablukowemu* 2mu, za po-

moc ich Dowódcy igo korpusu odwodowego kawaleryi, Jenerał Adjutantowi *Depreradowiczowi*, w oszczędzeniu na dobro Skarbu znakomitey summy na furaz powierzonych mu półków, a wszczęgłości Jenerał Adjutantowi *Orłowu* 2mu, który więcej od wszystkich okazał gorliwości i gotowości do zapewnienia tych korzyści dla Skarbu.

Radcy Taynemu, Senátorowi *Chitrowemu*, Naymilszowiey rozkazano zasiadać, jak pierwicy, w Komitecie, ustanowionym przez Ukaz d. 28 listopada 1817 roku, dla rozpatrzenia nowo wynikłych spraw w gubernii wołyńskiej.

Znajomy bankier, Baron *Rotszild*, od czasu przybycia swego do St. Petersburga, uczynił znakomite ofiary na zakłady dobroczynne tej stolicy. Fakultet medyko-filantropiczny, który również był uczestnikiem tych ofiar, oświadczył m na piśmie podziękowanie.

Archangel dnia 14 września.

(z Gaz. le Conservateur Impartial.)

Departament morski na wyspie *Sosnicy*, w miejscu głównem żeglugi na morzu białem, wystawił latarnię morską, dla zachowania żeglujących na tych wodach od niebezpieczeństw, jakim dotąd podlegali.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 7 października.

(z Kurjera Warszawskiego)

Jego Cesarzewiczowska Mość, Wielki Xiążę KONSTANTY, wczora wieczorem powrócił do Warszawy.

FRANCYA.

Paryż dnia 21 września.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dziennik Rozpraw pisze, że chociażby kilka bitew zaszło w Morei niepomysłnych dla Turków, wnosić atoli nie można, aby powstanie Greków utrzymać się potrafiło, a nawet podobno życzyć tego wypadu, gdyż Grecya, upokorzona przy nogach barbarzyńców, prędzeyby zdołała wzbudzić litość mocarstw chrześciańskich, niż Grecya uzbrojona.

Biskup *Fraissinous*, Wielki Mistrz uniwersyte-tu, trudni się gorliwie urządzeniem nauk. Rada odbywa się codziennie, i zastanawia się nad utrzymaniem lub oddaleniem każdego w szczególności, choćby najmniejszego nauczyciela. Pismo Pana *Guizot* o karze śmierci w materii politycznej, uznane zostało za buntownicze, i wniesiono, aby autor jego został wymazany z listy professorów.

Dnia 13 b. m. wyszło urządzenie królewskie, nadające misyonarzom klasztor na górze Kalwaryi, zwanej *Mont Valerien*, i zezwalające na przywrócenie *Bractwa prawdziwego Krzyża*. Dnia 19 b. m. odprawiła się ta uroczystość. W obecności 12 do 15 tysięcy ludzi, celebrował arcy-biskup *z Anies*, przy pomocy Biskupa i wielu prałatów częścią paryżkich, a częścią obcych. Xiążdz *Janson* miał mowę, w której wyliczał zasługi bractwa dla religii. W czasie processyi obnoszono relikwie Krzyża świętego, a Arcy-biskup poświęcił przeszło 3,000 krzyżów, któremi bractwo się ozdobi. Towarzyszyły orszakowi temu oddziały gwardyi półku szwajcarskiego. Głębokie milczenie, porządek i pobożność, panowały w czasie tego ob-

rzędu, trwającego od godziny 8 zrana do 6tej wieczorem. Bractwo prawdziwego Krzyża, teraz przywrócone, było ustanowione dnia 31 sierpnia 1745.

W czasie powrotu *Ludwika XVIII* dług publiczny Francji wynosił 727 milionów 603,000 fr.; przez następne traktaty i osadzenie kraju wojskiem sprzymierzonym, powiększył się do 2106 milionów 819,867 fr., oprócz miliona 500,000 wieczystej prowizji, wpływającej z długu Króla podczas bytności jego zagranicą. Przy śmierci *Ludwika XIV* dług był nierównie większym, to jest, 3111 milionów fr. Na wojsko, które w roku 1808 potrzebowało 335 milionów, nie rachując kontrybucyi, którą *Napoleon* z innych krajów wybierał, w roku 1821 uchwalono 174 milionów 750,000 fr.

Niektóre pisma publiczne twierdziły, iż miasto *Stambuł* było najczęściej zdobywanem; *Jerozolima* jednak zaprzecza mu tego smutnego pierwszeństwa: od roku bowiem 2499 po stworzeniu świata, aż do 1452 po narodzeniu *Chrystusa* była zdobytą 32 razy.

Tutejsza gazeta *Kurier* umieściła długi artykuł o potrzebie zakazania gier azardownych.

Paryż dnia 25 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Na przełożenie Kanclerza i Ministra sprawiedliwości, trudniącego się, oraz tymczasowie wydziałem spraw wewnętrznych, iż środki, użyte na granicy hiszpańskiej pod górami *Pirenejskimi*, dla zabezpieczenia zdrowia, nie są już potrzebne, Król Jmć wydał d. 22 b. m. rozkaz, aby od d. 1go października ustały; wojsko jednak, rozciągające kordon zdrowia, ma pozostać w dotychczasowych stanowiskach i składać kordon obserwacyjny.

Za kilka dni ma tu przybyć z Anglii *Lord Grenville* w nader ważnym zleceniu.

Listy z *Poitiers* donoszą, iż pięciu spiskowych, skazanych na śmierć, jedzą i piją razem, lecz są zamknięci. Dawniej mieli także na szyi obręcz żelazną, którą potem zdjęto. *Berton* żywi ubogich współników swoim kosztem.

Dnia 21 b. m. o pół do 6tej po południu stracono *Boriesa* i 3ch spółników jego.

Hiszpania, Grecja i Kongres, oto są główne przedmioty, o których polityczne nasze zgromadzenia rozmawiają i wróżą. Każdy rojalista lub liberalista patrzy przez swoje szkło i czyta w przyszłości. Ludzie naysądniejsi nie troszczą się ani o Hiszpanię, ani o Wschód, ani o Kongres, i cieszą się ze środków przedsiębranych przez naszego pierwszego Ministra, którego widokom i charakterowi, nawet przeciwnicy jego słusność oddają. Jemu winni będziemy dogonną wdzięczność za to, iż uwolnił Francję od tymczasowej dyktacji skarbowej; jego równie dziełem ma być zwołanie izb pod koniec listopada r. b. Cztery mianowicie przedmioty prawne mają im być przedstawione, jako to: ostateczne urządzenie izby parów, urządzenie sądów wojskowych, szczególne prawa dla gmin we Francji, i наконец, poprawienie instytucji sądów pokoju. Śmiały minister *Dessere* myślał już o ostatnim projekcie, lecz nie mógł go przywieść do skutku, obok dawnego ministerium. Tym sposobem będzie Francja w przyszłości nowym szczęśliwym krajem w Europie, jeżeli tylko stronnictwo *ultra*, jakiego bądź rodzaju, nie zechce utrzymywać, iż każdy, dobrze życzący swojej oyczyźnie, i trzymający się środka pomiędzy ostatecznościami, działa wbrew spokojności i szczęściu.

Dnia 21 b. m. *Lord Wellington* miał prywatną audyencyą u Króla i długo naradzał się z prezesem ministrów. Onegdaj rano wyjechał do *Wiednia*.

Podług telegraficznych doniesień ze *Strazburga*, *Caron* skazany został na śmierć, a *Roger* uwolniony.

Pan *Benjamin Constant* to tylko zeznał przed sądem, iż jest autorem odpowiedzi prefektowi w *Saumur* i jeneralnemu prokuratorowi *Mangin*.

Gazeta codzienna donosi, iż d. 14 b. m. na uczcie wojskowej w *Grenoble*, między innemi wzniesiono toast: *Za zdrowie naszych braci z woj-*

ska wiary. Z tego powodu chwali wybornego ducha panującego w wojsku francuzkiem.

Dnia 21 b. m. *Hrabia Villele* dawał wielki obiad dyplomatyczny, na którym znajdował się *Xiążę Wellington* i posłowie mocarstw zagranicznych.

HISZPANIA.

Madryt, dnia 10 września:

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król rozkazał ministrowi swemu ogłosić następujący dekret, zwołujący Stany Nadzwyczajne:

„Najjaśniejszy Pan, przekonany, iż w wielkiem nieszczęściu, uciskającym teraz Hiszpanię konstytucyjną, sam tylko naród, wyobrażany przez Stany, obmyśleć może środki dla szybkiej pomocy i przywrócenia dawnej spokojności, uznał za rzecz potrzebną zwołanie tychże i rozkazał mi uwiadomić o tém nieustającą Deputacyą Stanów. Nadzwyczajne Stany mają się trudnić: 1) Udzieleniem Rządowi wsparcia tak w ludziach, zdolnych do noszenia broni, jako też w pieniądzach, które koniecznie są potrzebne, dla zaspokojenia niezbędnych wydatków krajowych, i uwolnienia, jak nayszybciej narodu od band spiskowych, które zaburzają całe prowincye: 2) Pogodzeniem nieporozumień bardzo ważnych, zachodzących między Hiszpanią i wielu obcemi Państwami. 3) Urządzeniem wojska hiszpańskiego, stosownie do przepisów, względem których obrady na ostatniem posiedzeniu odłożono, a które koniecznie pogodzić wypada z instytucjami, jakimi teraz rządzi się Hiszpania. 4) Zająmą się Stany prawodawstwem we względzie postępowania sądowego, które tak jest potrzebne do szybkiego i bezstronnego wymiaru sprawiedliwości. — Te przedmioty zamyśla Król naprzód przełożyć pod rozprawę Stanów, lecz zachowuje sobie przytém przedstawić im i inne, wymagające szybkiego rozstrzygnięcia, jeżeli jakie w czasie trwania Kongressu wydarzyć się mogą. Nakoniec rozkazał mi Najjaśniejszy Pan oświadczyć nieustającej Deputacyi, iż będzie mu nader przyjemną, gdy Stany, ile bydz może, nayszybciej zwołane zostaną.“

W skutku powyższego dekretu, nieustająca Deputacya Stanów, użyła prawa, służącego sobie z mocy artykułu 162 konstytucyi i zwołała Stany nadzwyczajne na dzień 7 października. Pierwsza sessya przygotowawcza odbędzie się dnia 1, a ostatnia wraz z instalacją Stanów dnia 3. Stosowne okólniki rozesłano do wszystkich deputowanych.

Królowa jest zdrowszą od dwóch dni, i wkrótce spodziewać się można, iż zupełnie wywdzie z choroby.

Wypłaca się teraz zaległa od wielu lat prowizya od długu krajowego zwanego *Vales*. Kazano ją zaspokoić za pół roku do 30 czerwca.

Rząd nasz mianował Pana *Villanueva*, Agentem swoim w *Rzymie*. Gazeta *Universal* pisze, iż niektórzy wątpią, aby go Dwór Rzymski uznał.

Posłano ztąd rozkaz zamknięcia 8 klasztorów i 4 kościołów w *Saragossie*. Z 40 klasztorów, będących jeszcze w roku 1820, pozostało tylko 20.

Od granic hiszpańskich, dnia 15 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

W nocy z dnia 5 na 6 b. m. odkryto w *Barcellona* spisek, w skutku którego uwięziono blisko 60 osób. Wszyscy są ludzie naysznakomitsi: Jenerałowie, Gubernator *Cytadelli*, Pułkownicy, Sędziowie, Kommissarze wojenni i Kanonicy, tudzież były Sekretarz Inkwizycyi. Coś podobnego przytrafiło się w *Vich*. Lękać się potrzeba rozlew krwi, gdy *Mina* zbierze swoje siły wojenne.

Dnia 6 b. m. Rada miejska w *Barcellona*, jakoby na domaganie się ludu, kazała publicznie spalić pisma Rejencyi *Urgielskiej* i uwięzić 60 podejrzanym serwilistów.

Naczelnicy Rojalistów w *Biskai*, mający pod rozkazami swemi blisko 1200 ludzi, na wzór *Nawarry*, ustanowili Juntę w *Guipuscoa*.

Jenerał *Espinosa* ruszył z *Pampeluny* w 1200 jazdy i piechoty, ku *Aviz* i *Irati*.

Wezwany do *Madrytu* Biskup *Pampelunski*

i Hrabia *Espeleta*, który miał się udać do *Se-willi*, zostali przez *Quesadę* schwytani i odesłani do *Irati*.

Drogi z *Madrytu* aż do granicy tak są niebezpieczne, iż żaden goniec bez straży nie może się dostać do *Irun*, lub ztamtąd do *Madrytu*.

Miedzy *Tolozą*, *Vittoryą* i *Burgos* znajduje się mnóstwo band. Cała *Nawarra* i *Biskaja* są pod bronią. Codziennie zachodzą małe utarczki, których wypadki są niepewne. Kobiety i dzieci należą do nich, i coraz więcej nabierają dzikości.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 9 września.
(z *Gazety Warszawskiej*)

Podróżni, którzy z okolic *Laryssy* przybyli do *Belgradu*, zapewniają, iż *Churszyd Basza* znajdował się d. 28 z. m. w *Laryssie*, i zajęty był zbieraniem wojska. Kazał przywołać do siebie Biskupów, których miał w mocy swojej, jako zakładników, i polecił im, aby w pośrednictwie udali się do *Morei*, zachęcając *Moreyczyków* do dobrowolnego poddania się, obiecując im wielkie przywileje, i oświadczając, że już od chrześcian niczego spodziewać się nie mogą, i tylko na łaskę turków zdać się powinni. Dnia 22 sierpnia, biskupi wyjechali pod strażą do *Koryntu*. Inni twierdzą, iż duchowni ci mają tylko układać się z grekami o wydanie *Beja tureckiego*, zabranego w niewolę przy wejściu *Churszyda* do *Morei*.

Słychać, iż *Xiażę Ghiko*, nowy *Hospodar Wołoszczyzny*, przybył dnia 7 b. m. do *Sylstryi*, z kąd 3000 turków towarzyszyć mu będzie do *Bukarestu*, i składać przyboczną straż jego. Wspomniany *Hospodar* rozwiódł się z żoną swoją, której oycą uduszono w *Stambule*, i dla tego nie chciała jechać do *Bukarestu*. Nakazano wszystkim grekom oddalić się z *Multan* i *Wołoszczyzny*.

Listy z *Zante* donoszą o przybyciu tam z Grecyi Hrabiego *Normann*, generała i kilku Niemców. Mimo tego rozechodzą się jeszcze pomysły dla greków pogłoski. I tak piszą z *Tryestu*, iż *Churszyd Basza*, lubo naczelnie dowodził wyprawą przeciwko *Morei*, nigdy jednak nie był tam osobiście, lecz pozostał w *Tessalii*, i wysłał tylko dwa korpusy *Drama Ali* i *Mehmeta Ali*. Według doniesień greckich, oba te korpusy pobito. *Drama Ali* dostał się w niewolę wojenną, a *Mehmet Ali* poległ przy *Argolita*. *Odyseusz* nigdy nie zdradzał greków; osadził wawozy prowadzące do miedzymorza *Koryntskiego*, a gdy turcy zbliżyli się do nich, cofnął się umyślnie w góry. Tym sposobem przeciął turkom związek z *Churszydem* baszą, naczelnym dowódcą. *Kolokotroni* i *Maurokordato* nawięcej się przyłożyli do nadania lepszego obrótu, interesom greckim w *Morei*, po wyjściu tam wojska tureckiego, wśród mordów i pożogi. *Maurokordato* jest dyktatorem wojskowym i ma wszystko pod swemi rozkazami. Po klęsce pod *Argolita*, cofnęli się turcy ku *Koryntowi*, a warownia *Napoli di Romania* poddała się grekom d. 22 sierpnia. Turcy nie dotrzymali dawniejszej kapitulacji, zawartej d. 30 czerwca. List z *Korfu* wyraża: „Donoszą z *Morei*, iż w *Koryncie* zabrano w niewolę groźnego *Drama Ali*, baszę, oraz 7 bejów i zdrajców greckich. *Napoli di Romania* jest już w mocy Greków, a twierdze *Coron* i *Modon* miały przywieść do skutku zawartą dawniej kapitulację. 25000 turków weszło do *Morei*, a mało co powróciło. W *Idryi* oprowadzano po wszystkich ulicach turków, zabranych w niewolę. Flota grecka stoi naprzeciw tureckiej, będącej pod *Patrasso*.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Gaz. Warsz.*) *Gazeta Times* umieściła okropny opis publicznych domów, gdzie pomimo zakazu, bywają gry azardowe. Domy takie nazywają się domami piekielnymi, i jest ich dosyć, zwłaszcza przy ulicach *James*, *Pallmall* i nie daleko *Carltonhouse*. Dzień i noc, a nawet w niedzielę są otwarte. Przedawane w nich wina są zaprawiane, aby prędko upajały. Rozstawieni w

bliskości ludzie, dobrze ubrani, zapraszają przechodzących do gry niewinnych, i zwabiają ich wszelkimi sposobami. Panny nawet znajdują się między grającymi, i umieją zastawiać swoje sidełka. Około stolików do gry, stoją obojętni napozor widze, którzy szulerom dają znaki. Niedawno policya weszła do jednego z takich domów, gdzie tylko złoto stawiano. Musiano wybić kilka drzwi żelaznych. Szulery pochowali się do łóżek i pod łóżka, w kominy i t. d., niektórzy przebrali się za kobiety służące. Poymanych 25ciu anglików i cudzoziemców, zaprowadzono wpośród tłumy ludu do wydziału policyjnego. Sprzątniono już pieniądze i karty, lecz zapomniano o stoliku, gdzie była gra róż i *noar*. Pokazano go wprawdzie sądziemu, lecz że uwięzionych przy grze niepomyślnie, nie odesłano ich więc do domu poprawy, jak uchwała parlamentu stanowi, i wkrótce uwolniono.

(z *Kur. Warsz.*) W Londynie pojazd parowy wynalazku *P. Griffiths* jest przedmiotem powszechnej ciekawości: ma długości 27 stop, woźnica może nim podług woli na wszystkie strony kierować; powóz ten ujeżdża przez godzinę przeszło 5 mil angielskich, mając na sobie oprócz kilku osób, 3 beczek ciężaru.

Pewien bogaty skąpiec w Londynie, szedł bosy i bez latarni wśród ciemnej nocy po nierównej i kamienistej drodze, agdy się zatopił w rachunku, ileby się przez rok oszczędziło, gdyby wprowadzono zwyczaj chodzenia bosy, uderzył gwałtownie nogą o kamień ostry, i odcinał sobie palec. Krzyżąc i stękając przywłókł się do domu, a opowiadawszy ten przypadek swojej rodzinie, dodał: Co za szczęście, że nie miał trzewików na nogach, byłbym w nich wielką zrobił dziurę.

Do *Liverpool* przywieziono dwa łosie, szczególnej piękności i wielkości, jakiej jeszcze badacze natury nigdy nie opisywali. W *Indyach* nad wyższą *Missorą* odkryto niedawno ten rodzaj zwany *Wapetti*. Przeznaczono je do Londynu. Te dzielne zwierzęta mają wielkość koni i zbyt ogromne rogi. Postawa ich jest wzorem piękności zjednoczonej z mocą. Łączą wybitność muskułów *Rennata* z lekkością wysmukłej sarny. Beztrudności ciągną powóz, lub dzwigają na sobie osobę, i obciążone takim ciężarem w jednej godzinie odbywają mil angielskich 20. Są już przyswojone i bardzo powolnej natury.

W *Awenionie* pewny handlarz win przegrał znaczną sprawę, przez co uyrzał dochody swoje o połowę zmniejszone; tak się tem zmartwił, iż postanowił sobie odebrać życie; napisał testament, rozporządził wszystko należycie, i wyszedł dla kupienia prochu i kul, aby za kwadrans niemi przeszły swe serce. Gdy już powraca do domu z narzędziami śmierci, słyszy przekupkę nucącą wesołe narodowe śpiewki; na jej twarzy wydawał się dobry humor, a w oczach malowała się spokojność sumienia. „Jesteś ubogą (rzekł): jakąż przyczyną tej wesołości? „Bogu dzięki! zawsze wesoła (odpowie przekupka), a to dla tego, że nigdy nie zwykłam żądać nad to, co mam.“ Handlarz tak się wzruszył tą krótką nauką, iż wyrzucił proch i kule, i odtąd, choć ma mniej dochodu, jest nie równie weselszy i spokojniejszy.

W miasteczku *Augenberg* klacz za jednym ożrebiem się 4ro wydała źrebiąt. Ma to być pierwszym zdarzeniem w naturze, zwłaszcza, że wszystkie te źrebięta żyją, są rzeźwe, lecz nadzwyczaj małe.

Kurs petersburski dnia 22 września: dukat holenderski nowy 11 r. 40 kop. stary 11 r. 20 k. Zmiana złota 2 r. 86 kop. Zmiana srebra 2 rub. 71½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. - - - po - 100½
68 brzęcząca moneta - 97
58 takąż - - - - 82½ } procentowa

Kurs wileński na assygnaty od dnia 29 września: rubel srebrny 3 rub. 77½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 70, stary r. 11 kop. 48, imperyal r. 30 kop. 65.

2. Wedle Ukazu JEHO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego całą Rosyją etc. etc. etc.

Ur. Michałowi Hrabie Szymanowskiemu Staroście, oraz sukcesorom zeszłego Xdza Tomasza Haliburtona Administratora Dycezyi Łuckiej Proboszcza Bialskiego z nazwiska i zamieszkania swojego niewiadomym, pozew przed Sąd Komisyyi na interessa Radziwiłowskie od Rządu ustanowiony, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego b. podkomor. Ptu Rosien. Massy funduszow i interessów Xczki Stefani Radziwiłówny Prokuratora Jeneralnego mieniąc, iż po zeyściu Wiktora Kiernożyckiego i zony jego, Franciszek Kiernożycki z testamentów obojga Esekutor, podług świadectwa kwitu r. 1867 junii 22 i rachunków kassy jeneralney Wołyńskiej, odebrawszy z kassy zeszłego Xcia Dominika Radziwiła całkowitą sumę zastawną Kiernożyckich, była na Horbonie cz. zł. 7,500 i za pretensyę zł. 1,800 górą po wytrąceniu z niej własnego legatu, resztę na satysfakcyę dalszych legataryuszów podług ichże zdania zlokował był u zeszłego Xdza Tomasza Haliburtona Administratora Dycezyi Łuckiej proboszcza Bialskiego. Następnie ponieważ sumę tę obżł. Hrabia Szymanowski w spółnie z esekutorem testamentów Ur. Franciszkiem Kiernożyckim między legataryuszów, rozdzielając, wszystkich jakoby usatysfakcyonowaliście, co dało powód Ur. Barbarze i Teofilowi Domańskim, Tekli z Domańskich Zagorskiej i Anieli z Domańskich Sadowskiej oraz XX. Reformatom, Bazylianom i Farze Bialskiej, że jako legataryusze Kiernożyckich należne do massy poczynili stosunki, a nawet sam Ur. Franciszek Kiernożycki w rzeczy samej ewiktor i zastępca Massy, przepomniawszy na własne kwietacze zakłócił Massę i złożył rozpawę w Sądzie Komisyyi, gdzie r. 1821 czerwca 23 zapadł wyrok z uznania sądowego, nakazujący adeytacyę obżłgo Hr. Szymanowskiego i Xdza Haliburtona, gdy Xdz Haliburton nie żyje, a sukcesorowie z imion i zamieszkania swego prokuratorowi wiadomi nie są; przeto jacykolwiek są, wzywają się przez awizacyę w Gazetach krajowych i zagranicznych, a obżł. Hr. Szymanowski przez pozew oczywisto w ręce podany, ażeby się w terminie prawnym do Sądu Komisyyi na interessa Radziwiłowskie od Rządu ustanowionego w mieście Wilnie agitującego się stawili, i co do summy rzeczoney Kiernożyckich objaśnienie i dowody jakieby się u obżł. należeć mogły, ku rozprawie z Ur. Fran. Kiernożyckim i legataryuszami, mieniącemi się za nieuspokojonych dostarczyli, pozywa oraz o odpowiedź i ewinkowanie Massy funduszów i interessów Xczki Stefani Radziwiłówny, niemniej o to wszystko, co przez sprawę na rzecz Massy potrzebnem być się okaże. *Salva melioratione* tej žaloby.

R. 1822. 7bra 28. świadczę, iż kopią tego pozwu z instancyi JW. Michała Zaleskiego jeneralnego prokuratora Massy Radziwiłowskiej, po sukcesorów Tomasza Haliburtona Administratora Dycezyi Łuckiej proboszcza Bialskiego, przed Sąd Komisyyi wyniesionego, dla niewiadomości zamieszkania ich, do drzwi sądowych teyże Komisyyi Radziwiłowskiej przybiłem. Felix Cebulski woźny Komisyyi Radziwiłow. Roku 1822 mca 7bra 28 dnia przed Aktami Komisyyi na urządzenie interessów Xiążąt Radziwiłow od Rządu ustanowionej, stawając JPan woźny Cebulski wyżej własnoręcznie podpisany, takowy pozew zleżał. Świadczę Aktowy Regent Sądu Kommis. Radziwiłow. Józef Doboszyński. Wolno drukować J. E. Lachnicki ozłonek Kom. Radziwił.

Obwieszczenia.

2. Od Litewsko-Wileńskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się: iż na skutek Ukazu Rządzącego Senatu, naznaczony na publiczną przedź majątek nieruchomy, Oleszyński zwany, w gubernii wileńskiej w powiecie trockim położony, należący do obywatela Czambelana byłego

Dworu Polskiego Jaka Pęczkowskiego, na zaspokojenie długu 7000 czerwonych złotych, prócz procentow Majorowi woysk austriackich Janowi Zgierskiemu należącego; w którym to majątku znajduje się włościańskich gruntowych dymów 13, arendownych 2, ogródników 3, i karczennych 3, dusz włościańskich podług rewizyi płci męskiej 44, z tych dwie ubyły, żeńskich 36, nowonarodzonych płci męskiej 23, żeńskiej 12; wolnych w skazkach tego majątku zapisanych męskich 8, żeńskich 7. Ziemi orney i sianożęci 41 włok 27 morgów 274 prętów 98 przecików czyli 858 dziesięcin; lasow zaś sosnowego, dębowego, jodłowego, lipowego, za oddzieleniem na potrzebę dworną i włościan 107½ dziesięcin. pozostaje 68 włok, 7 morgow, 19 prętów i 60 przecików, i rocznego dochodu ze wszystkich artykułow wyrachowano 1740 rubli 50 kop. srebrem, a zbiór dziesięcioletni dochodu 18,129 rubli 7½ kop. srebrem, osobno zaś pomienione lasy od mieyscowej potrzeby zostające oszacowane 15,353 rubli 46 kop. takoy srebrem. A zatym życzący kupić ten majątek zechcą przybywać do tego Rządu na terminy: pierwszy 16 oktobra, drugi 15 nowembra, a trzeci ostateczny we trzy miesiące od pierwszego wydrukowania niniejszego obwieszczenia w Sankt-petersburskich lub moskiewskich gazetach, które później nastąpi w pierwszym dniu sessyynym. Dnia 28 septembra 1822 roku. Assesor Nowicki. Sekretarz Wierzbicki. Gubernialny Sekretarz Leonowicz.

Wezwanie sukcesorów.

2. Roku 1822 miesiąca septembra 29 dnia. Niżej podpisany podaje do wiadomości następnę wezwanie, iż zeszły z tego świata ś.p. Benedykt Krzycki Kapitan woysk Polskich brat mój rodzony, nie czyniąc testamentowej dyspozycyi, zostawił mi jako rodzonemu bratu i synowcom swoim w sukcesyi Dom za Ostrą Bramą pod N. 1260 położenie mający, na jakowym domie znajduje się dług przez zeszłego Kapitanu Krzyckiego opartego górą 40,000 złotych polskich, od jakowej summy z intrat domu procenta w części opłacane były, po ustalym zaś życiu Kapitana uwiadomiłem przez pocztę listem WW. Kazimierza, Alexandra i Michała Krzyckich w Lubelskim w Królestwie Polskim mieszkających, lecz na trzynasto razy pisma moje żaden do Wilna nieizadza, ani też odezwy nie czynią, ztąd wnosić można, iż niezostają w życiu, a ponieważ takowy dom do ruiny ostatniey doprowadzony został, intrata coraz się umniejsza, a interessa z nieopłacanych procentow, z racyi niewystarczenia intraty z domu powiększają się, umyśliłem zatem niniejszem wezwaniem tak w guberniach tutejszych, jako też w Królestwie Polskim przez Kuryera Litewskiego i Korrespondenta Warszawskiego donieść WW. Krzyckim, ażeby który z plenipotencyą prawną dla ukończenia interessow jak narychle do Miasta Wilna zjachał, w razie zaś przeciwnym że dom za Ostrą Bramą położony, podyzie na satysfakcyę pretensyow kredytorskich, i że ony też za małą cenę wyprzedać wypadnie, niniejszym ogłaszam.

Kazimierz Krzycki Porucz. woysk Polsk. Roku 1822 mca 7bra 29 dnia. Wolno jest umieścić w Gazecie Kuryera Litew. poświadcza, Ziem. Wileń. Pisarz Józef Olszański.

Wilno dnia 4 Października Roku 1822 v. s.

Lekcja Włoska.

JP. Bramati, rodem Włoch, otrzymał pozwolenie od Uniwersytetu Cesarzskiego Wileńskiego dawania Grammatyki języka Włoskiego od godziny 5 do 6 po południu w sali pod N. 1 dla tych, którzyby za umówioną opłatę chcieli brać początki tego języka; lekcyja ta zacznie się od 1 października roku teraźniejszego. Mieszka JP. Bramati w domu Tyzenhauza Chorażego na ulicy Subocz. Dnia 17 września 1822 roku. Norbert Jurgiewicz Sekr.

P o z e w.

1. Według Ukazu JEGO IMPERATORSKIEGO MOSCI Samowładnego Całą Rosyją etc. etc. etc. Urodzony Jan Łopatto b. Sekretarz Szlachecki Płtu Rosień. adcytuje Pozwem edyktałnym przed Sądem Taxatorsko Exdywizorskim na rozdział dóbr Janowca w mieście Rosieniach udeeterminowany, Ur. Ferdynanda Iwanowicza Chorażycza Jeneralnego Płtu Rosień. Diedzica i Debitora, Franciszka Stankowicza, Daniela Gotszalga, Jerzego Witkowskiego, Jana Gintera, Antoniego Mackiewicz Skarbn., Antoniego Hryniewicz Choraż. Szawel, Kajetana Iwaszkiewicz, Macieja Janowicza, Dyonizego Putwińskiego, Jerzego Jeleńskiego Sędz., Juliana Stankiewicz Regenta, Antoniego Kudrewicza Horodnic., Maryannę Porucz. Matkę Franciszka syna Baykowskich, Ignacego i Eufrozyny Gruzdzioł Łowi, Konstancję z Koniuszewskich Sędzię Grodz. Szawel. Matkę, Michała i Antoniego synów Styrypekow, Dominika i Benigny z Styrypekow Narbutow Skarbnikow, Wincentego i Katarzyny z Styrypekow Gimbutow Assesorow Płtu Rosień., Adama i samą Jasińskich, Jakuba Kiełpsza, Petronelę Gruzdziołową Matkę, Józefa Syna Siwickiego, Teofila Szypilę Porucz., Ignacego Przeciszewskiego Marszałka, Tadeusza Suchodolskiego Porucz., Józefa Mańkowskiego Assesora i Porucz., Wincentego Chmielewskiego Choraż. Landzbergow Sworzeckę, Onufrego Augustowskiego, Karola Fochta, Xieźda Waleryana Zburzyńskiego Kanclerza Zmudz. Proboszcza Lalskiego, Xieźda Joachima Kanonika Dyecezyi Zmudz. Proboszcza Masiadzkiego, Alojzego i Kalixta Assesorow b. Płtu Rosień. braci Dowsinow, Xieźda Antoniego Rubowicza Altarysty Kielm., tudzież Staroz. Szymela Owsiejowicza, Mejerza Dawidowicza, Chaima Jankielowicza, Wigdera Gierszelowicza, Szepszela Abramowicza, oraz Szymona i Ignacego Zawistowskich Sukcesorow zesłego Xieźda Floryana Zawistowskiego Kanclerza Zmudz., i fundusz utrzymujących Xawerego Staniewicz Sędz. b. Grodz. Rosień., Wincentego i Annę Łabanowskich Sędz. Granicz. Płtu Rosień., Petronelę Baronową Krauzową. Sukcesorow zesłego Marcellego Staniewiczza Krayczego, Marcina Fladrzyńskiego, kredytorow, pretensorow i debitorow, w poniższym rzeczy objaśnieniu. iż obzał. Ferdynand Iwanowicz Choraż. ze skutkow własnoręcznych obligacyjnych zapisow a oraz z mocy Dekretu oczezwistego Sądu Grodz. Płtu Rosień. 1821 8bra 26 dnia zapadłego, summy rekodayney czer. zł. 700 rub. sr. 138 kop. 49 dla żał. Łopatty Sekretarza Szlach. zawiniwszy, gdy takowego debitu niedeportując dobra swe Janowiec w Pcie Rosień. położenie mające pod ewikcyą dla żał. Łopaty Sekretarza oddane, uprzedniemi tradycyami w całość zastąpił; a Sąd Ziemski Płtu Rosień., dla domierzenia wszystkim jakiegokolwiek bądź tytułu pretensorom, Taxę i Exdywizyą dóbr ziemnych Janowca, oraz wszelkiego funduszu ruchomego i sumownego wyrokiem 1822 r. junii 6 d. zapadłym udeeterminował, mocą jakowej na Sąd Taxatorsko Exdywizorski przeznaczony remissy żał. Dell. szukając satysfakcyi, pociągając wszystkich obzał. Iwanowicza pretensorow do wspólnej rozprawy, z rzędu których gdy dostrzeża, że obzał. Zawistowscy Sukcesorowie Xieźda Floryana Zawistowskiego Kanclerza Zmudz. Plebana Kulmien.

majątność Sidorki w Pcie Sokolskim Obwodzie Białostockiego dziedzicząc, do funduszu obzał. Ferdynanda Iwanowicza z mocy obligu Xieźda Zawistowskiego Kanclerza kapitału czer. zł. 100 a z procentem czer. zł. 200, podobnie obzał. Xawery Staniewicz, Łabanowscy Sędziowie i Krauzowa stopień Marcellego Staniewiczza Krayczego reprezentujący, drzewa jodłowego do pilowania dysek zdatnego kop 5, a obzał. Marcin Fladrzyński również ze skutku inkrypcy zł. pol. 105 z procentami cum altero tanto dla tegoż obzał. Ferdynanda Iwanowicza, będąc dłużnemi do spowiększenia debitu funduszu z dozwolenia remissy żał. Dell. przed tenże Sąd Exdywizorski i obzał. adcytując, zakłada prosby o zrekognoskowanie według obligow i dekretu dla żał. Dell. na obzał. Iwanowicza sumowney należności, poczem o ulokowanie oney na dobrach Janowcu, mając wzgląd na ważność pretensyi, o skasowanie przez wielu kredytorow do funduszu obzał. Iwanowicza napastne ściągających stosunki, o zadeterminowanie aktow inkrypcy, kalkulacyi, weryfikacyi, z rozmaitemi possessorami z korzyścią dla siebie a z krzywdą dla prawdziwych wierzycieli pobieranych intrat, o zasądzenie na obzał. Zawistowskich, Staniewicz, Łabanowskich Krauzowej i Fladrzyńskiego wykazanych dla powiększenia debitora funduszu należnościow, i takową rekognicyą między kredytorami debitora rozdzielania, o powrót expensow prawnych, oraz tego wszystkiego zdefiniowania, co przez głos prostonem będzie.

Roku 1822 mca 7bra 25 dnia Woźny Powiatu Rosieńskiego świadczą, iż kopie z takowego pozwu zgodne z autentykiem w sprawie WJP. Jana Łopatty Sekretarza Szlachec. Płtu Rosień. kopią jedną WJP. Ferdynandowi Iwanowiczowi Choraż. Płtu Rosień. drugą JP. Franciszkowi Stankowiczowi, Danielowi Gotszalgowi, JP. Jerzemu Witkowskiemu, Janowi Ginterowi, Szymelowi Owsiejowiczowi, Mejerowi Dawidowiczowi, Chaimowi Jankielowiczowi, WJP. Jerzemu Jeleńskiemu, WJP. Julianowi Stankiewiczowi Rejentowi, W. Antoniemu Kudrewiczowi Horodz. WP. Konstancyi z Koniuszewskich Sędz. Grodz. Szawel. matkę Michalową, Antoniemu synom Styrypekow, Dominikowi i Benignie z Styrypekow Narbutom Skarbn., Wincentemu i Katarzynie z Styrypekow Gimbutom Assesorom powiatu Rosień., Adamowi i samej Jasińskim, Jakubowi Kiełpszowi, Petroneli Gruzdziołowej matce, Józefowi synowi Siwickim, Teofilowi Szypilowi Porucznikowi, Ignacemu Przeciszewskiemu Marszałkowi, Tadeuszowi Suchodolskiemu Porucznikowi, Józefowi Mańkowskiemu Assesorowi i Porucznikowi, Wincentemu Chmielewskiemu Chor. Landzbergom, Sworzeckiej, Onufremu Augustowskiemu, Karolowi Fochtowi, tudzież Wigderowi Gierszelowiczowi, Szepszelowi Abramowiczowi, WWJ. Xieźdu Joachimowi Kanonikowi, Katedry Zmudz. Proboszczowi Masiadzkemu, Alojzemu i Kalixtemu b. Assesorom powiatu Rosień. braci Dowsinow, Xieźdu Antoniemu Rubowiczowi Altaryście Kielm. w administracyi sanowieckiej, WJX. Waleryanowi Zburzyńskiemu Kanclerzowi dyecezyi Zmudz. w plebanii Lalskiej, WWJP. Antoniemu Mackiewiczowi Skar. w Kwaszach, Antoniemu Hryniewiczowi Chor. w Podubiszu, Kajetanowi Iwaszkiewiczowi Podczaszemu Wilsn., Maciejowi Janowiczowi Skarbn., Dyonizemu Putwińskiemu Chor. wojsk. Polsk. w Goryorach, Maryannie matce, Franciszkowi synowi Baykowskim Porucz. we wsi Wieżajciach, Ignacemu i Eufrozynie z Pilsuckich Gruzdziołom wojskim witebskim w Paprudziach, Szymonowi i Ignacemu Zawistowskim sukcesorom zesłego Xieźda Floryana Zawistowskiego Kanclerza Zmudz. dla wiadomości w Kuryerze Lit. zamieścić, Xaweremu Staniewiczowi b. Sędziemu Grodz. Rosień., Wincentemu i Annie Sędz. Granicz. Płtu Rosień. Petroneli Baronowej Krauzowej w dobrach Sadyńskich, Marcinowi Fladrzyńskiemu oczezwisto w ręce wszystkim kredytorom pretensorom i debitorom popo-

dawałem i o rozprawie przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski uwiadomiłem.

Józef Buywid Wóźny Powiatu Rosieńskiego. Roku 1822 mca września 25 dnia przed aktami ziemskimi ptu Rosieńskiego stawając obecnie Wóźny relacją takową podanego pozwu urzędowo nie zeznał. Przyjąłem Teodor Juszkiewicz Regent Ziemski Rosieński.

Roku 1822 września 25 dnia takowy pozw edyktałny zamieścić w Kuryerze Litewskim dopozwala się poświadczam. Prezydent Ziemski Jan Kalinowski.

Z b i e g ł i.

1. Zbiegli ludzie z powiatu Zawileyskiego parafii świrskiej z majątku Straczy zwanego, obywatela Jana Jackowskiego w roku 1807 Maciej Tatuc mający lat 14, w roku 1808 Tomasz Pruń inaczej Kuroyc miał lat 45, z synami Andrzejem lat 25, Piotrem lat 18, w roku 1816 Michał Rynkiewicz czyli Symul lat 27, Krystyna Tatucówna lat 25, jeśli się gdzie takowi ludzie znajdowali to właściciel uprasza o dostawienie onych. Z majątku Podlipija alias Horszewicze ptu Zawileyskiego parafii Swirskiej obywatela Andrzeja Bobrowicza zbiegli poddani Józef Macieja syn Rudkowskiego ściągłej twarzy w roku 1807, drugi Ignacy Rudkowski włosow czarnych, twarzy pociągłej mający lat 30 w roku 1808, trzeci Maciej Pieciul chrzczony Rodziewiczem, przezywający się Pietkiewiczem, okrągłej twarzy, włosow czarnych urody średniej, z żoną Elżbietą z synem i dwoma córkami w roku 1817 apryla 25, czwarta Krystyna Jakoba córka Pieciulówna lat 17 wzrostu małego, twarzy okrągłej oczu błękitnych zbiegła w Wilnie roku 1822 maja 17.

Takowe ogłoszenie pozwala się umieścić w Dodatku Kur. Lit. Jan Jackowski Inspektor 3ciej części Miasta Wilna.

1 Roku 1822 miesiąca 7bra 23 dnia. Sąd podkomorsko-taxatorsko-exdywizorski, dekretem remissyjnym Sądu Ziem. Wólkow. 1820 julii 23 zapadłym ustanowiony w folwarku Sedelnikach w tymże powiecie leżącym do WW. Rewieńskich należnym agitowany, w teraźniejszym powtórnym swym sjeździe, z wykazanej potrzeby i w skutek wszystkich stawających stron zgodzenia się, komportacye na wszystkich jeneralnie interessowanych osobach, w dniu 15 8bra b. r. w Kancellaryi Ziem. Wólkowskiej dopełnić się powinna powzornie uznał, dalsze akcesoryjne wniesienia załatwił, i dla oczwistej rozprawy oraz dla ostatecznego poleconey sobie czynności ukończenia, termin w dniu 15 9bra b. r. udeteterminował. Aby więc interessowane z jakiego bądź względu do majątku WW. Rewieńskich, Sedelnik Jekowszczyzny i Marcyanowa, osoby w terminach wyżej oznaczonych komportacyą wszelkich swych papierow dopełniły, i z przedstawieniem swych stosunkow, przez się lub przez plenipotentow jawiły się Sąd Podkomorsko-Exdywizorski sub amissione tychże stosunkow rekomenduje. Jan Bulharyn Podkomorzy Ptu Wólkow. Sądu Exdywizorskiego Prezydent. Jerzy Olendzki Prezydent Ziem. Wólkow. Exdywizor. Franciszek Butkiewicz Exdywizor. Wincenty Korzeniewski Pisarz Grodzki Ptu Wólkow. Exdywizorski Regent.

U w i a d o m i e n i e.

3 Poczta Litewski ninieyszem uwiadamia, że w skutek rozrządzenia nastalego, za potwierdzeniem Głównego Naczelnika Departamentu Pocztowego JO. Xięcia Jmci Galicyna, poczty odprawiane ztąd do St. Petersburga oraz do innych

mieysc natym trakcie położonych, równie przez Kowno do Warszawy i przez Jurborg do Pruss i innych zagranicznych krajów, które dotąd odchodziły w Poniedziałki, od 1go następującego października zacząć odchodzić w Niedziele i tegoż dnia korespondencye prosta i pieniężna przyymować się będą od 8mej do 12tej godziny zrana, expedyowanie zaś drugiej w tygodniu poczty do St. Petersburga oraz innych miast wyżej rzeczonych, niemniej wszystkich inszych poczt, tudzież przyymowanie korespondencyi na też poczty, pozostawia się w też dni jak dawniej i na uprzednich prawidłach aż do nowego postanowienia które o nich nastąpić może.

Sekretarz Andrzej Hryń.

P o z e w.

3. ALEXANDER Pierwszy z Bożej Łaski Imperator Samowładzący Całą Rosyą etc. etc. etc.

UUr. Leonildzie z Rokintów Stolnikowej Horodelskiej matce, Jakóbowi i Franciszkowi Stolnikowiczom Horodelskim synom, Cybulskim Sukcessorom z. Woyciecha Cybulskiego Stolnika Horodelskiego, jako winnym do odpowiedzi dla massy pozostałych funduszow po z. s. p. Alexandrze Wazgirdzie Chorążym Mereckim z powodu dzierżenia majątności Alexandryi, Kajełtanowi i Apolonii z Porzeckich Jesmanom b. Pisarzom Ziemskim Duśnien., Bogusławowi i Danielowi Oziewiczom Sukcessorom z. Tadeusza Oziewicza, Józefowi i Alexandrze z Suszyńskich Walickim Regentom, Katarzynie z Suszyńskich Oleszkiewiczowej, Franciszkowi Mienickiemu b. Sędziemu Gran. Ptu Dziśnien., Sukcessorom z. Jaruszewicza, Alojzie Krukowskiej Regentowej, XX. Dominikanom Wileń., XX. Karmelitom Wileń. przy W. W. S. S., Pannom Wizytkom Wileń., Julianie z Czechowiczow matce, Wilhelmowi i Kajełtanowi synom, Augustynie córce Chaleckim Sędziom Gran. Ptu Zawileyskiego w dokładzie Opiekunów, Sukcessorom Bukara, Józefowi Kewliczowi b. Assesorowi Sądown Gł. Wileń. 1go Depar., Anieli primo voto Kamieńskiej, a dziś von Smitten, Stanisławowi Jacuńskiemu niewłaściwie dzierżącemu folwark Kuderyszki w pteie Troc. leżący, należny dziedzictwem do z. Ch. Wazgirda za obcy dług i jako nastalemu possesorowi po zakroczonej już remissie na Exdywizyą funduszow Ch. Wazgirda, Józefowi Kobylńskiemu Sędziemu Gran. Nowogrodz. Gubernii Grodzień. z powodu przenabycia emphyteutyku Starostwa Mereckiego umówionych corocznych doplatek i kilkunastoletniego prearendowania w temże Starostwie ziemi, placow, trakterow dziedzicznych, oraz arbitralne zajęcie dziedzicznego jeziora, Janowi Paniewskiemu Strabczemu Wileń. dzierżącemu dworek z placami w mieście Wilnie pod Węgrami należny do z. Ch. Wazgirda, Giećwiczom Possesorom majątności Wazgirdan w pteie Troc. leżący, tudzież wszystkim dalszym gdzie tylko są i znajdować się mogą kredytorom i wszelkiego tytułu pretensorom właściwie i niewłaściwie stosującym swe pretensye do funduszow pozostałych po z. s. p. Alexandrze Wazgirdzie Ch. Mereckim, z zajęciem dalszych wszystkich sukcessorow z. s. p. Alexandra Wazgirda Chor. Mereckiego dla wspól-

nego działania. Pozew edyktałny przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w dobrach Alexandryi zwanych w ptoie Dziśnień, położonych, a należnych Działnictwem do z. ś. p. Chor. Wazgirda skutkiem remissy uprzednio w Ziemstwie Dziśnień. roku 1817 februaryi 22 dnia zakroczony i w skutek dekretu Sądu Gł. M. n. 2go Depar. r. 1820 marca 5 dnia zapadłego zatwierdzającego remisję Ziemką Dziśnień. odbywający się: z instancyi Ur. Józefa Wazgirda Stolnika Wojew. Troc Kawalera orderu ś. Stanisława 1go stopnia, jako suksessora z. ś. p. Alexandra Wazgirda Chor. Mereci. przy odwołaniu się do zakroczonych remiss, zapadłych wyroków, zaszytych rezolucyów, wynaszanych pozwów, robionych oświadczeń, podawanych piosb, i do wszelkich a wszelkich dowodów ze strony dziś suksessora po z. ś. p. Chor. Wazgirdzie cały stan interessu po z. Chor. Wazgirdzie wyjaśniających, wynosi się szczegółnie o to: iż jakkolwiek różne klęski lat przeszłych zachwiały interessa różnych najzamożniejszych familiów; te jednak niebyłyby zdolnemi wstrząsnąć pomyślnością losu z. ś. p. Chor. Wazgirda, gdyby niezbyt uczynna jego ufność pokładana w niektórych osobach, a przez nich źle nadużyta i gdyby nieskonne serce do pomocy drugim z własną szkodą, niedoprowadziły do upadku pomyślność własnego jego mienia. Albowiem osiągnąwszy w spadku po oycu swym z działu między 6ciu braćmi majątność dziedziczną Alexandryę zwaną w ptoie Dziśnień. leżącą złożoną ze sta chał górą rolnika zamożnego i kilkakroć sto tysięcy zł. pol. w summie gotowizną na swą schodę przypadłą, mógł przystoynie opędzać potrzeby swego życia i był w zdolności nawet innym czynienia dobra, lecz dwie nieszczęśliwe noki przyłożyły się do upadku jego losu i zachwiania interessów, pierwsza: chęć pomocy i dzwignienia interesów, z zawilości swej sobie zgola nieznanych brata swego cioteczno-rodzonnego z. Wincentego Hlebiekiego Józefowicza Starosty Młorec. w którego interessa nie tylko wszystkie swe kapitały potopił bez najmniejszego onych dotąd odzyskania: lecz nadto jeszcze przez przyjęcie na się znaczney liczby kredytorów Józefowiczowskich i przemianę z nimi papierów, wielką liczbę dla się kredytorów przynosił. Druga zaś epoka dobóycza, sroższa od pierwszej, która cały plon nieszczęść na pomyślność interessów z. Chor. Wazgirda ziała, i zadając ostateczny cios do grobu, też interessa wtrąciła; było wypuszczenie w 6cioletnią arendowną posesyją majątności Alexandryi z. Woyciechowi Cybulskiemu, Stolnikowi Horodelskiemu, który to z. Stolnik Cybulski poznawszy łagodny, powolny i dobrotliwy charakter serca z. ś. p. Chor. Wazgirda, iż na onym wszystko wymodz można; zrebił postanowienie z onego korzystać, przynosząc zgubę z. Chor. Wazgirda interessom, a na ich ruinie pomyślność swego losu budując, albowiem kilka tysięcy cz. zł. na rzecz 6cioletniej arendy majątności Alexandryi dał z. Chor. Wazgirdowi, a później bezpłatnie 9 lat ów majątek dzierżąc, użytki nie podane sobie zbierał, lasy wyciął, włość niegdyś zamożną przez niestęchany ucisk i zdzierstwo do szczętu zubożył i rozpędził, budowy poruynował, sianozęcie przez rozdziery w nieużyte dyrwany zamienił, bydło fundowe roztrwonil; i tym porządkiem majątek niegdyś głośny z obfitości, świetny z budowy i dobroci pozycyi swej, oraz cenny z bogactw

rolnika i od natury we wszystkie artykuły wzbogacony do szczętu prawie zniszczył i niemal w pustynią zamienił, nadto jeszcze korzystając z powolności serca z. Chor. Wazgirda, różne od niego acz niesforemne z wyraźnym podstępem nieślusnie inskrypcye powyjednawał, tudzież po kilkakroć swe urojone a w naturze niebyłe dublując i za one sam sobie na majątku przez się dzierżanym podając pozwy, mimo wiedzy z. ś. p. Chor. Wazgirda różne na nim pootrzymywał niestanne konwikcye: oraz zniósłszy się z niektórymi z. Chor. Wazgirda pretensorami, pobudził ich do podobneyże czynności, którzy podmówieni przez z. Cybulskiego i stosownie mając się do onego planow, pokładali na majątności Alexandryi, dzierżanej przez z. Cybulskiego pozwy: i podobnie bez wiedzy z. Chor. Wazgirda, jedni otrzymali na nim niestanne konwikcye; drudzy zaś otrzymali niby ockewiste ale zmówne wyroki za stannością z. Cybulskiego w stopniu niby z. Chor. Wazgirda, lub też za stannością osob użytych przez reszt. Cybulskiego w stopniu niby z. Chor. Wazgirda, o których jednak z. Chor. Wazgird odlegle mieszkając w drugiej Gubernii najmniey niewiedział, i te późney zmówne wyroki z. Cybulski doprowadzając do wykucyi, jednych na drugich tradycye w majątności Alexandryi powprowadzał, od nich zaś posesyę pod różnym tytułem przeymował: inwentarz arendowny majątności Alexandryi sobie od dziedzica dany, w wielu bardzo ważnych punktach przeautoryzował, a siebie z posesora arendownego niewłaściwie zastawnikiem przeimianował, i takim porządkiem z. Cybulski doprowadzając do skutku zgubne swe plany, chcąc by nigdy dziedzic niepowrócił do swego majątku, do tego stopnia zamatał i interessa z. ś. p. Chor. Wazgirda; iż ten widząc sobie wydarty majątek i nie nadując sposobu do onego prędkiego powrotu: nadto gdy wielu osobom pozawierzał blankieta przez się podpisane, i nie wiedząc jak one zostały użytymi; musiał się w końcu jąc ostatecznego środka, robiąc oświadczenie na taxę i exdywizyę swego funduszu, i starając się na ten przedmiot o remisję, która gdy zakroczyła i skutkiem oney gdy dziś w majątności Alexandryi Sąd taxatorsko-exdywizorski exystuje, przed ony żatujący dellator pozywając prosi nadewszystko: wszystkich kredytorów i pretensorów przychodzących i mających przyysć przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, którzy się okażą źródłowie bydz nastalymi Józefowiczowskimi, a przez przemianę tylko papierów, czyli obligow kredytorami Chor. Wazgirda przeimianowanymi, tych wszystkich z realnemi kredytorami Józefowiczowskimi na fundusz po Józefowiczowski odestania, wszelkich obligow, kart, inskrypcyów i różnego tytułu tranzakcyów przez kogokolwiek bądź przynaszanych, nieokazujących na sobie prawney ustawami i najwyższemi Ukazami przepisanej mocy, ważności i formalności mimo zaszytych nawet za nimi, czy to niestannych bez wiedzy aktora, czy to zmównych na jego krzywdę wyroków nieprzyjęcia, pokassowania i znieczynnienia, i tym celem przed ostatecznym dekretem, jaki ma zapasć w Sądzie exdywizorskim, w mające się przez strony złożyć dowody wyrzenia i o onych z opiniowania, na obzał. Cybulskich z powodu dzierżenia majątności Alexandryi, z porobionych w niej nadużyciów, zniszczeń i zbieranych użytków niepodanych, jaka się summa wykaże z aktów kalkula-

cyi i weryfikacy zasądzenia, do masy pozostałych funduszów po z. Chor. Wazgirdzie dołączenia, i na satysfakcyą niekwestyonowanych kredytorów przeznaczenia. Oraz na Ur. Kobylińskim Sędzim z powodu przejęcia Starostwa Merec. Emphiteutyku jakie się wykażą ze świadectw osob obecnych umowie i wykonać się powinny przez obżałgo Kobylińskiego przysięgi należne dla masy dopłatkowsy summy: tudzież jaka się okaże summa z pobieranych użytków z ziemi dziedzicznej, z placów, traktierów, domów i jezior, toż dziedzicznie do z. Chor. Wazgirda należnych w starostwie i przy starostwie mereckim znajdujących się: te wszystkie na obżałowanym Sędzim Kobylińskim zasądzenia i do masy ogólnych funduszów po z. Chor. Wazgirdzie pozostałych dołączenia, z odebraniem i dołączeniem w naturze tychże samych grantów, placów, traktierów i domowstw, i zobowiązania obżałowanego Kobylińskiego do zakamportowania pod juramentem wziętego rewersu od z. ś. p. Chor. Wazgirda w zapłaceniu 50 rub. sr. na rzecz umowionych corocznych summ dopłatkowych, podobnie na obżał. Jacuńskim jaka się okaże summa z intrat folwarku Kuderyszek, te wszystkie na nim zasądzenia i do masy pozostałych funduszów po z. Chor. Wazgirdzie wespół z samym folwarkiem Kuderyszki zwanym dołączenia, i na wszystkich tych którykolwiek tylko okażą się drzerżącemi, lub że trzymali fundusza z. Chor. Wazgirda, gdy się z aktów lub świadectw pisma wyświeltli, jakie zbierali użytki, te wszystkie na ich własnych funduszach dla masy pozostałych funduszów po z. Chor. Wazgirdzie zasądzenia i dołączenia, folwarku Kuderyszek w ptcie Troc. leżącego, ziemi dziedzicznej między poletkami Starostwa Merec. leżącej, oraz placów, domów, traktyerów, takż dziedzicznych w mieście Mereczu będących jako też dworku w mieście Wilnie pod Węgrami z placami, pod ogólną administracyą Sądu Exdywizorskiego wzięcia i do ogólnej masy funduszów dołączenia, i nieprzychodzących kredytorów i pretensorów do Sądu Exdyw. wiecznej amissy i upadkowi ogłoszenia, między kredytorów niekwestyonowanych z. Chor. Wazgirda, lub którzy przez wyrok Sądu Exdyw. zrealizowanymi, uznani słusznymi i upoważnionymi zostaną, między tych fundusz z. Chor. Wazgirda proporcjonalnie nieporządkiem tazy doczesnej, lecz wiecznej stosunkowie ich należnościow na piąty procent odpowiednie dobroci gruntów do dogodności naturalnej pozycyi miejsca, oraz stosunkowie do wysokocennej wyprzedaży miejscowej produktow, z przyzwoitym ocenieniem lasow, budowlow, wstępu do jezior, użytku wygod transportnej rzeki i połowu z niej ryb, wydzielenia, a jaki się pozostańie od działu fundusz, ony prawnym suksessorom oddania, do dowodu i odwoadu żalcego deltora bliższym uznania, i tego wszystkiego sądzenia co czasu rozprawy dowiedzionym będzie, z wolnym poprawieniem się na żalobie, lub nowej wyniesienia.

Roku 1822 mca augusta 28 dnia. Woźny niżej podpisany świadczę: iż tę kopią edyktalnego Pozwu zgodną z autentykiem wynoszącego się przed Sąd Exdywizorski w dobrach Alexan-

drya zwanych w ptcie Dziśnieńskim leżący dziedzictwem do z. JW. Chor. Wazgirda należnych agitujący się w sprawie JW. JP. Józefa Wazgirda Stolnika Wojew. Troc. i Kawalera orderu ś. Stanisława 1go stopnia, JW. i WW. Leonidzie z Rakintow matce, Jakóbowi i Franciszkowi synom Cybulskim Stolnikowej i Stolnikowiczom Horodelkim, Kajetanowi i Apolonii z Borzeckich Jeśmanom b. Pisarzom Ziem. Dziśnieńskim, Bogusławowi i Danielowi Oziewiczom, Józefowi i Alexandrze z Szuszyńskich Walickim Regentom, Katarzynie z Suszyńskich Oleszkiewiczowej, Franciszkowi Micnickiemu b. Sędz. Gran. Dziśnień. suksessorom z. Jaruszewicza, Alojzie Krukowskiej Regen., XX. Dominikanom Wilen, XX. Karmalitom Wilen. przy WW. SS., Pannom Wizytom Wilen., Juliannie z Czechowiczow matce, Wilhelmowi i Kajetanowi synom, Augustynie córce Chaleckim Sędz. Gran. Zawileyskim w dokladzie opiekunów, suksessorom Bunara, Józefowi Kiewliczowi b. Asessorowi Sądow Głównych Wileń. i Depar., Anieli primo voto Kamińskiej a dziś von Szmiten., Stanisławowi Jacuńskiemu, Józefowi Kobylińskiemu Sędziemu Granicznemu Nowogródz., Janowi Paniewskiemu Strabczemu Wileń. i wszystkim dalszym kredytorom i pretensorom z. Chor. Wazgirda z zajęciem współsuksessorow z. Ch. Wazgirda dla wspólnego działania, podpisałem, z przyjęciem obowiązku przestania onej kopii dla umieszczenia do gazety Kur. Lit. z zawiadomieniem o czasie rozprawy przed Sądem Exdywizorskim agitującym się w dobrach Alexandrya zwanych, w powiecie Dziśnieńskim położonych a dziedzictwem do z. Chor. Wazgirda należnych. Datt jak wyżej. Ambroży Wilczyński Woźny powiatu Dziśnieńskiego.

Roku 1822 mca augusta 28 dnia poświadczam: iż po zeznaniu w dniu dzisiejszym przez Woźnego JP. Ambrożego Wilczyńskiego autentycznego pozwu, że takowa kopija na żądanie JW. Stolnika Wazgirda może się oddać do gazety Kur. Lit. dla awizacyi kredytorów i pretensorow do dóbr zeszłego Alexandra Wazgirda Chorążego Mereckiego i w tém dla wierności niniejszą kopiją podpisuję. Ignacy Szyryn, Pod-sędek Ziem. ptu Dziśnieńskiego.

3. Sąd Exdywizorski w majątku Widuklach JW. Strażnika Gielguda, z mocy obwieszczenia dnia 23 augusta w roku terażniejszym wydanego zebrany. Gdy na uprzednich zjazdach jawiących się kredytorow głosow wysłuchał, a jedynie dla odbycia aktow Sądy swoje odwołać był przymuszonym, teraz więc po ułatwieniu onych, nieodmiennie całą sprawę w oczewistą namowę ostatnich dni miesiąca septembra wziąć postanowił, ażeby więc wszyscy do Masy JW. Strażnika Gielguda interessowani o tem wiedzieli, przez Gazetę Kuryera Lit. zawiadamia. N. 7. 1822. Roku 7bra 21 dnia.

Aloizy Jankowski Sędzia Ziem. Oszm. Exdiwiozr.

JPan J. H. Zigra w Rydze, ma zaszczyt uwiadomić amatorów ogrodnictwa, iż już się zaczęła pora do przesyłania drzew owocowych i innych, przy czym poleca siebie najlepszymi gatunkami wszelkich drzew i krzewów za pomierną cenę.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Rean.		Wiatry.		Odmiana w powiet.	
	dnia 2	średnia	27	cal. 69	lin.	+ 9,33	stopni	Polud. Wschod.	Pogoda	
	dnia 3	średnia	27	— 5,56	—	+ 8,	—	Polud. Zachod.	Pochmurno	
	dnia 4	godz. 6	27	— 6,4	—	+ 5,	—	Polud. Zachod.	Pogoda	